

N:o 36.

Af Herr C. Christenson: Om anslag för anställande af extra ordinarie professor i svenska språket vid Lunds universitet.

Ett fjerdedels sekel har förflutit, sedan ordinarie professorer i nordiska språk inrättades vid universiteten uti Upsala och Lund. Det erkännande af den nordiska språkforskningens betydelse såsom universitetsstudium, hvilket denna åtgärd innebar, fick ett nytt uttryck, då vid 1871 års riksdag adjunkturen i samma ämne inrättades vid båda universiteten. Med anledning häraf har studiet af detta ämne så kraftigt uppblomstrat, att den förhoppningen redan hyses af mången, att en allt mer utvecklade undervisning i modersmålet bör kunna ersätta latinstudiet vid våra allmänna läroverk.

I sammanhang med det upphäfvande af adjunktsinstitutionen, hvilket beslöts vid 1877 års riksdag, bestämdes emellertid, att adjunkturen i nordiska språk vid Lunds universitet skulle indragas, utan att ersättas af annan lärarebefattning, men vid Upsala universitet utbytas mot en extra ordinarie professur i svenska språket. Att ifrågavarande vetenskaps omfattning och betydelse kräver, att den icke allenast vid Upsala universitet utan äfven vid Lunds har samma antal målsmän inom de ordinarie lärarnes krets, torde ej kunna förnekas, och detta har äfven blifvit erkändt uti det yttrande af då varande Statsrådet och Chefen för Ecklesiastikdepartementet rörande adjunktsinstitutionens ombildning, hvilket åtföljde Kongl. Maj:ts statsregleringproposition vid nyssnämnde riksdag. Det framhålles deruti, att det skulle blifva »en såväl för den allmänna vetenskapliga utvecklingen som särskildt för den

fosterländska bildningen känbar förlust, om den blott för några år sedan inrättade lärarebefattning, som afsåg bearbetningen af svenska språket, skulle efter så kort tillvaro åter försvinna ur de fasta lärarnes krets», och att svenska språket, som var afsedt att vara kärnan för den undervisning, hvilken tillhörde denna lärarebefattning, utan tvifvel förtjenar en egen plats vid landets högskolor. Såsom skäl, hvarför en extra ordinarie professur i svenska språket då ansågs ej kunna komma Lunds universitet till godo, anfördes endast, att, när förslaget bör begränsas inom för handen varande tillgångar, tillfälle icke finnes att upptaga denna lärarebefattning vid båda universiteten. Då vigten och önskvärdheten deraf, att adjunkten i nordiska språk äfven vid Lunds universitet icke indrages utan att ersättas af annan fast lärarebefattning, sålunda måste erkännas, synes det vara i sin ordning, att Riksdagen anslår de för detta ändamål nödiga medlen. Genom att bevilja Lunds universitet anslag till inrättandet af en lärostol, som vid detta är lika behöflig som vid Upsala, der en sådan finnes, skulle studiet af en vetenskap, hvars betydelse för den fosterländska odlingen icke behöfver bevisas, uti hög grad främjas.

På grund häraf tillåter jag mig föreslå,

att Riksdagen beviljar ett årligt anslag af 4,000 kronor, hvilket efter fem år höjes till 4,500 kronor, att uppföras på Lunds universitets ordinarie stat från och med 1885 för inrättandet af en extra ordinarie professorsbefattning i svenska språket.

Stockholm den 26 Januari 1884.

C. Christenson.